

STYRANDE DOKUMENT

Sakområde: Ekonomiadministration, upphandling, stiftelser och bolag

Dokumenttyp: Anvisning/Instruktion
Beslutsfattare: Universitetsdirektören
Avdelning/kansli: Ledningskansliet
Handläggare: Lasse Thorell

Beslutsdatum: 2013-04-12
Träder i kraft: 2013-05-01
Giltighetstid: tillsvidare
Bör uppdateras före: 2016-06-01

Ev dokument som upphävs: [Dokument som upphävs]

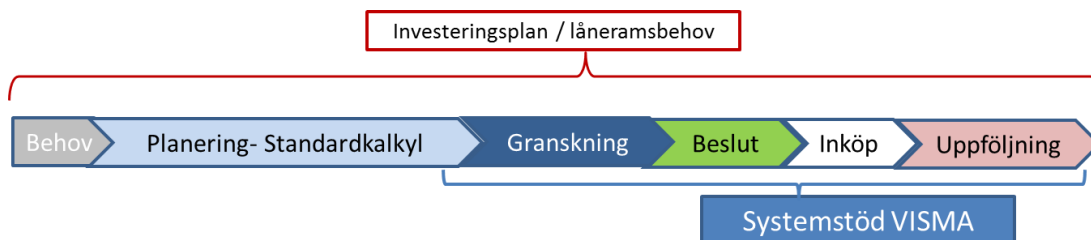
Bilaga till: Anvisningar för den administrativa processen vid investeringsbeslut

Anvisningar för den administrativa processen vid investeringsbeslut

Bakgrund

Styrelsen gav rektor i uppdrag att ta fram en modell för hur en process för beslut i investeringsfrågor kan se ut. Rektor uppdrog den 18 mars åt universitetsdirektören att fastställa anvisningar för den administrativa processen vid investeringsbeslut.

Beslutsprocessen i korthet

- **Behov** – Första steget i processen är att ett behov av en investering uppstår. En sammanställning över behoven görs i investeringsplanen dels i samband med SLU:s budgetprocess men också löpande.
- **Planering – standardkalkyl** - Nästa steg är att beslutsunderlag tas fram och sammanställs i en standardkalkyl. Standardkalkyl för fastighets- och byggnadspåverkande investeringar tas fram, enligt styrande dokument ”anvisning för hantering av ärenden, ny- och ombyggnationer”, med hjälp av Infra Lokaler. Standardkalkylen för fastighets och byggnadspåverkande investeringar behandlas av Infra-strukturgruppen innan granskning av kontrollinstanser.

- **Granskning** - Innan standardkalkylen presenteras för beslutsfattarna görs en granskning av kontrollinstanser. Denna granskning syftar till att säkerställa att: det finns ett behov, investeringen finns med i investeringsplan, investeringen ligger i linje med universitetets strategi, mm (Fakulteten, ledningskansliet och ekonomiavdelningen). Om kontrollinstanserna har en invändning återremitteras standardkalkylen till den som upprättat den. Därefter görs åtgärder och standardkalkylen skickas åter till kontrollinstanserna, som godkänner och skickar vidare för beslut.
- **Beslut** – När kontrollinstanserna granskat är standardkalkylen ett kvalitetssäkrat beslutsunderlag och beslut kan fattas i enlighet med delegationsordningen.
- **Inköp** – När beslut är fattat om investering går investeringen över till inköpsprocessen.
- **Uppföljning** – Varje investering granskas löpande mot investeringsplanen och ursprunglig standardkalkyl.

1. Samlad beslutsprocess

För att få en samlad bild över investeringsläget för hela SLU samt för att ytterligare förstärka kontrollen i samband med att en investering genomförs finns ett behov av en enhetlig beslutsprocess. När verksamheten gör investeringar är det viktigt att dessa beslut följer universitetets strategi samt att det finns ekonomiska förutsättningar både på kort och lång sikt att klara investeringen. En annan viktig aspekt är att alla investeringar sammantaget för SLU ryms inom den av regeringen tilldelade låneramen. I de fall låneramens utrymme är litet måste universitetet prioritera vilka investeringar som ska genomföras. Beslut om en sådan prioritering görs av rektor efter handläggning av ledningskansliet.

1.1 Standardkalkyl

För att kunna bedöma en investeringens omfattning måste en sammanställning över samtliga utgifter i samband med investeringen upprättas. Detta för att beslutsfattaren ska få en fullständig bild över vilken belastning investeringen har på ekonomin och vilken ekonomisk risk institutionen tar.

Innan beslut om investering tas ska även kostnaden för investeringen bedömas i förhållande till verksamheten (institution eller motsvarande) ekonomi både på kort och lång sikt. Om investeringen överstiger 1 mnkr ska institutionen upprätta en budget/prognos där den nya investeringen är med. Det ska i beslutsunderlaget till investeringen finnas en beräkning över den årliga totala kostnaden för investeringen.

En gemensam standardkalkyl för samtliga investeringar över direktupphandlingsgränsen¹ införs, bilaga 2. Den är tänkt att snabbt ge beslutsfattare en bild av investeringens omfattning. För större investeringar krävs betydligt mer omfattande dokumentation, då fungerar kalkylen mer som ett ”försättsblad”. Kalkylen ska användas för investeringar större än direktupphandlingsgränsen. Om investeringen är större än 1 mnkr ska institutionen även lämna budget inklusive den nya investeringen som underlag för beslut. Fastighetspåverkande investeringar måste alltid godkännas av fastighetsförvaltningen oavsett beloppets storlek.

Standardkalkylen ska även användas vid fastighetsinvesteringar som oftast innebär att fastigheten behöver anpassas eller upprustas till rätt standard. Detta kan i bokföringen redovisas som kostnader för underhåll. Vid bedömning av inköp av fastighet bör även kostnader för akut underhåll medräknas som del av investeringen. Även egen nedlagd tid för att få fastigheten i brukbart skick bör beräknas i beslutsunderlaget och ingå i totala investeringen. Innan ny investering kan göras kan det förekomma kostnader för utrangering och återställning av gammal investering. Dessa kostnader ska också ingå i standardkalkylen och beaktas i investeringsbeslutet. Det bör även göras en uppskattning över hur länge SLU kommer att ha verksamhet i en fastighet och detta bör ingå i bedömningen av investeringen.

Vid investeringar i forskningsanläggningar som i många fall kopplade till ett projekt ska standardkalkylen användas. I många fall sammanfaller inte anläggningens livslängd med projektets livslängd. Investeringen bör bedömas utifrån hela investeringens livslängd. Om projektet avslutas innan investeringen är avskriven ska det finnas en plan för hur resterande avskrivningar ska finansieras. I standardkalkylen anges den totala investeringens beräknade dvs inköp, kostnader för att få anläggningen på plats samt egen tid för uppstart av anläggningen. I de fall en investering helt eller delvis finansieras av icke-statliga bidrag behöver inte låntas upp hos Riksgälden. Kontrollen över icke-statliga bidrag för investeringar kommer att bli betydligt mer kvalitetssäkrad vid införandet av en gemensam process. För närvarande sker den kontrollen helt manuellt.

Vid upprättande av standardkalkyl ska beslutsstöd/motsvarande eller inköpsroll vara behjälpliga samt kvalitetssäkra innehållet i kalkylen. Det är även beslutsstöd/motsvarande eller inköpsroll som lämnar kalkylen vidare till kontrollinstanserna för granskning. Standardkalkyl för fastighetspåverkande investeringar i hyrda lokaler är det Infra lokaler som ansvarar för att standardkalkyl upprättas och lämnas vidare i flödet för granskning.

1.2 Beslutsorganisation med administrativa kontrollinstanser

Beslut om investeringar görs inom linjen (prefekt, dekanus, rektor och styrelse). För investeringar i fastigheter som ägs av SLU ska alltid fastighetsförvaltningen vara delaktig i framtagandet av beslutsunderlaget. För investeringar i inhyrda lokaler ska alltid Infra-lokaler vara delaktiga i framtagandet av beslutsunderlaget. Fastighetsförvaltningen och Infra-lokaler ansvarar för att byggnaden kan inrymma önskad investering. För ny- och ombyggnationer gäller en särskild byggprocess. Alla byggnadspåverkande investeringar där hyresgästerna är interna ska behandlas av SLU:s infrastrukturgrupp innan de kan gå vidare för beslut. För att få kontroll över investeringarna utan att för den delen skapa en tung administration ska kontrollinstanser inrättas. Kontrollinstanserna är:

- **Fakultetskansli**, med ansvar för att investeringen är i linje med fakultetens och universitetets strategi
- **Ekonomiavdelningens inköpsenhet**, med ansvar för att SLU gör upphandlingar enligt gällande regelverk.
- **Ekonomiavdelningen**, med ansvar för anläggningsregister och låneramsberäkning för SLU:s investeringar.
- **Ledningskansliet**, med ansvar för att investeringen är enligt fastlagd investeringsplan och att de görs inom av regeringen tilldelad låneram.

1.3 Systemstöd för kontrollinstanser

Kontrollinstanserna består av en eller fler personer som via det nya e-handelssystemet Visma Proceedo kommer att kunna granska underlaget för investeringen samt godkänna eller neka den. Flödet i Proceedo följer den föreslagna delegationsordningen. Det innebär ingen extra kostnad för SLU att använda Proceedo för den här hanteringen, då systemet redan anskaffats för att stödja inköpsprocessen. Fram till systemet är implementerat fullt ut så kommer hanteringen att ske via mail. Beslutsmodellen kommer att börja gälla från och med 1 maj 2013 men E-handelssystemet kommer att införas successivt under 2013.

Om någon av kontrollinstanserna har invändningar nekas investeringen i Proceedo och underlaget går tillbaka till beställaren. Efter justering/ändring läggs beslutsunderlaget in i flödet igen. Om en verksamhet vill genomföra en investering trots att det finns invändningar från en kontrollinstans görs en särskild prövning och beslut av rektor krävs för att gå vidare. Det är ledningskansliet som i samråd med nekande kontrollinstans, som handlägger ärendet till rektor.

2. Investeringsplan

Universitetet har sedan hösten 2011 arbetat med en ny modell för investeringsplan och långsiktig planering av låneramsbehov. En sammanställning av investeringar lämnas till ledningen och styrelsen informeras i december varje år.

I universitetets budgetprocess insamlas uppgifter om vilka investeringar större än 1 mnkr som institutionerna planerar göra de närmast tre åren. Fakulteterna ska lämna en sammanställning och bedömning om att dessa är rimliga till ledningskansliet. Denna sammanställning är sedan underlag till investeringsplanen.

Förutom de planerade investeringarna sammanställs även de investeringar som är under utredning och de som ligger i underhållsplaner mm. Dessa investeringar har inte SLU beslutat genomföra men de måste ändå ingå i underlaget till investeringsplan. Detta eftersom de kan bli nödvändigt att genomföra och därmed ta låneramsutrymme i anspråk. Denna inventering av samtliga planer är nödvändig för att universitetet ska få en samlad bild av investeringsbehovet, (beslutade och ej beslutade investeringar).

2.1 Underhållsplaner inom fastighetsförvaltningen kopplas tydligt till investeringsplanen

Fastighetförvaltning innebär en långsiktig planering av olika underhållsåtgärder på fastighetsbeståndet. Fastighetsförvaltningen ska upprätta underhållsplaner och dessa utgör sedan underlag till universitetets investeringbehov. Investeringarna i underhållsplanerna ska sedan föras in i universitetets investeringsplan.

3. Inköp undantagna investeringsbeslutsprocessen

Endast investeringar och bygginvesteringar omfattas av denna process. För upphandling av övriga varor/tjänster över direktupphandlingsgränsen krävs ett godkänt anskaffningsbeslut innan genomförande av upphandling. Upphandling av ramavtal är undantaget.

4. Försäljning och utrangering

Vid en försäljning av fastighet ska en försäljningskalkyl upprättas. Den ska innehålla uppgifter om marknadsvärde, försäljningskostnader och nettointäkt från försäljningen. Beslut om försäljning sker på samma sätt som vid en investering fränsett att SLU måste begära tillstånd att sälja fast egendom om värdet överstiger 5 mnkr.

Standardkalkyl / försättsblad

Datum:

Kontaktperson:

Investeringsönskan

Institution eller motsvarande:

Benämning

KST-nr

Byggnadspåverkande

Ja

Nej

Finansierad med icke-statligt bidrag

Belopp

Investering

Planerad anskaffning

Eventuell option

Planerade underhållskostnader (närmast 3 år)

SLU:s insats för att få anläggningen i bruk

Utrangeringskostnader för inventarie som ska ersättas

Återställningskostnader

Reserv för oförutsett

Total investering

Investering

Önskat datum för när anläggning/ansköpningen tas i bruk

Avskrivningstid/avtalslängd

Datum:

Antal år:

Årskostnad

Avskrivningskostnad

Övrig driftskostnad

Hyra (fastighetsinvestering)

Räntekostnader

Total årlig kostnad

Beskrivning och motivering till investeringen/ansköpningen och eventuella optioner

Ekonomiska förutsättningar för investeringen/ansköpningen

- Rektorsbeslut (investering > 5 mnkr)

Dnr

- Regeringsbeslut (investering > 10 mnkr)

Dnr

Övriga kommentarer

Föredragande:

titel/funktion

namn

Belut i detta ärende har fattats av:

titel/funktion

namn

Bilaga: Institutionens budget inklusive investeringen ovan vid investering > 1 mnkr.

Universitetsdirektören

BESLUT, 2013-04-12

Sändlista

Anvisningar för den administrativa processen vid investeringsbeslut

Universitetsdirektören beslutar:

att med verkan från och med 1 maj 2013 fastställa anvisningar för investeringsbeslut enligt bilaga 1,

att standardkalkyl enligt bilaga 2 ska användas för alla investeringar som överstiger direktupphandlingsgränsen f n 284 tkr,

att kontrollinstanser införs som ska granska investeringsunderlaget samt har mandat att begära kompletteringar, godkänna eller neka att en investering går vidare till beslut,

att beslutsstöd/motsvarande eller inköpsroll ska kvalitetssäkra standardkalkylen innan granskning av kontrollinstanser,

att investeringar som avser ny & ombyggnationer ska granskas av infrastrukturgruppen innan beslut, samt

att rektor ska besluta om prioritering av investeringar i de fall utrymmet i låneramen är otillräckligt

Redogörelse för ärendet

Det har inte funnits någon enhetlig process inom SLU för att besluta om större investeringar. Det har lett till att den samlade bilden av investeringsläget ibland varit bristfällig och även till vissa delar felaktig. Det har även saknats ett effektivt sätt följa upp vilka investeringar som är beslutade, planerade, under utredning eller är finansierade med icke-statliga bidrag. I ett läge där SLU gjort och fortfarande gör stora investeringar är det viktigt att ha kontroll över vilka större investeringar som är beslutade och vilka som planeras. Information om investeringar används både i budgetunderlag och vid beräkning av framtida lånebehov och det är därför viktigt att underlaget är så korrekt som möjligt.

Styrelsen gav rektor i uppdrag att ta fram en modell för hur en process för beslut i investeringsfrågor kan se ut. Universitetet har arbetat med att utveckla

investeringsbudgeten för SLU och på styrelsen den 2 mars 2012 föredrogs denna sammanställning.

För alla större investeringar ska en standardkalkyl fyllas i , detta för att man snabbt ska kunna bilda sig en uppfattning om investeringens totala ekonomiska påverkan på verksamheten. Kalkylen ska granskas av kontrollinstanser innan underlaget går vidare för beslut enligt rektors delegationsordning. Kontrollinstanserna är infrastrukturgruppen som enbart hanterar byggnadspåverkande investeringar, fakulteten som granskar strategi och ekonomi, inköpsenheten med ansvar att upphandlingar görs enligt gällande regelverk, ekonomiafdelningen med ansvar för anläggningsregister och låneramsberäkning och ledningskansliet med ansvar för investeringsplan och att investeringar görs inom tilldelad låneram.

Motiv till beslutet

För att få en samlad bild över investeringsläget för hela SLU samt för att ytterligare förstärka kontrollen i samband med att en investering genomförs finns ett behov av en enhetlig beslutsprocess. När verksamheten gör investeringar är det viktigt att dessa beslut följer universitetets strategi samt att det finns ekonomiska förutsättningar både på kort och lång sikt att klara investeringen. En annan viktig aspekt är att alla investeringar sammantaget för SLU ryms inom den av regeringen tilldelade låneramen. I de fall låneramens utrymme är litet måste universitetet prioritera vilka investeringar som ska genomföras.

Beslutets innebörd och bedömda konsekvenser

Beslutet innebär att det blir tydligt hur beslutsgången är när det gäller större investeringar vilka kontroller som ska göras innan ett beslut kan fattas. Det innebär att informationen kommer att delges alla de instanser som har behov av att veta vad som händer och i vilket läge en investering befinner sig.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetsdirektör Martin Melkersson Efter föredragning av chefscontroller Lars Thorell och i närvaro av biträdande ekonomichef Gudrun Ahlberg. Vid beredning av ärendet har även inköpschef Susanne Afzelius och projektchef Johan Lindersson deltagit.

Martin Melkersson

Lars Thorell

Sändlista

Rektor

Dekaner

Överbibliotikarien

Chefen för UDS

Prefekterna

Fakultetsdirektörerna

Chefen för infra

Ekonomichefen

Chefen för ledningskansliet

Kopia för kännedom

Kommunikationschefen

Chefen för internrevisionen